

הנדון: התנגדות לנסיגות לבטל את תקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), (תיקון), התשפ"ד – 2024

מתוך טיוטת התקנות:

יפסק הדין שניתן בבית המשפט המחוזי ופרשנות פריטים 1-3 לתוספת הראשונה לתקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967, העלה שוב הצורך בתיקון התקנות כאמור וחיזוק הפעולות שיוחזו לכל אחד מבעלי המקצוע הרלוונטיים *הנדסאי אדריכלות- אדריכל רשום- אדריכל רשוי- הנדסאי מבנים- מהנדס אזרחי רשום ומהנדס אזרחי רשוי, בהתאם לסוג המבנה, להכשרה ולמיומנויות של אותו בעל מקצוע, והכול לצורך שמירה על בטיחות הציבור ושיפור הבטיחות בבניית מבנים.

בהמשך לכך, גיבשו הגורמים הרלוונטיים, במסגרת דיוני הצוות המשותף, מסמך הסכמות כאשר התיקון המוצע מבקש לאמץ חלקים מתוכו, והכול תוך צמצום היקף השינויים המוצעים במערך הקיים של ייחוד הפעולות – למינימום הנדרש".

תקנה 4

מוצע להבהיר, כי הפעולות המפורטות בתוספת הראשונה הן פעולות שיוחזו לא רק למהנדס רשוי או לאדריכל רשוי- אלא גם לבעלי מקצוע נוספים, כדוגמת: הנדסאי אדריכלות רשום, הנדסאי אדריכלות ועיצוב פנים רשום, הנדסאי מבנים רשום או הנדסאי ניהול הבנייה רשום.

תוספת ראשונה

מוצע לתקן את התוספת הראשונה כך שיובהר מהן הפעולות המותרות לכל אחד מבעלי המקצוע הרלוונטיים בהתאם לסוג המבנה. לפי הדו"ח המלווה, התיקון המוצע בחלק זה הינו בחלימה לתקנות הקיימות תוך פישוטן- הבהרתן ודיוקן.

עוד מצוין במסגרת הדו"ח המלווה, כי לתיקון המוצע אין השלכות מהותיות על יוקר המחייבה וזאת נוכח העובדה, כי כבר היום, מרבית מגישי הבקשות להיתר במבנה פשוט הינם אדריכלים או הנדסאי אדריכלות".

"נעשתה עבודה רצינית ומקיפה".

בהמשך לפגישתנו, ולאחר שהתרשמתי מהרצינות בה התייחסת לנושאים שעלו בה, אבקש להפנות את תשומת ליבך לכוונה לבטל את התקנות המסדירות את ייחוד הפעולות בתחום ההנדסה והאדריכלות, ולבקש את התערבותך הנדרשת על מנת לאשרן ולהוציאן אל הפועל, למרות ההתנגדות הלא-עניינית של גורמים בעלי עניין, המבקשים להשאיר את המצב הקיים על כנו.

כפי שניתן לראות בציטוטים המובאים כאן מתוך טיוטת התקנות, מדובר במסמך שנכתב ונערך לאחר עבודה מקיפה ומעמיקה של אנשי מקצוע מעולים ממגוון מקצועות התכנון.

עוד עולה מהציטוטים, כי מטרת הצוות שעמל על ניסוח המסמך הייתה לחדד ולדייק את התקנות הקיימות על מנת למנוע כאוס בתחום שהוא בגדר דיני נפשות, ולא על מנת לייצר מהפכה בתחום.

כיום התקנות אינן ברורות וחד משמעיות, ולכן אין אחידות בפרשנותן, וכל וועדה לתכנון ובנייה יכולה לגזור מהן הלכות שונות. כתוצאה מכך, לעתים קרובות מדי מוטלת האחריות לביצוע פעולות מורכבות על אנשי מקצוע שאינם בקיאים מספיק ושאינם בעלי השכלה רלוונטית מספקת, ולפיכך אינם יכולים לייצג בצורה טובה מספיק את האינטרס הציבורי ואת הדאגה לשלומם ולבטיחותם.

כמי שעומדת בראש הגוף היציג של אדריכלי ישראל, אני חשה חובה להבהיר, כי המחויבות שלנו היא לציבור הרחב, שזכאי לקבל שירות מקצועי ולחיות ולפעול במבנים המתוכננים באופן האיכותי ביותר והבטוח ביותר.

האקדמיות האמונות על הכשרת בעלי מקצועות התכנון אפיוני את סוגי המקצועות השונים למטרות שונות, ובהתאם לכך גם הגדירה את תוכניות הלימודים להכשרת בעלי המקצועות למימוש תפקידם באופן מיטבי. כאשר יש בלבול בין היכולות ועולמות הידע של אנשי המקצועות השונים בתחום, עלול להיווצר מצב מסוכן, בו בעלי תפקידים מכריעים בסוגיות שאינם בקיאים בהן מספיק, וכתוצאה מכך איכות הבנייה בארץ ובטיחות הציבור הרחב נפגעים פגיעה אנושה. כשם שלא היינו רוצים שרופא עיניים יטפל בנו כשאנחנו סובלים מכאב שיניים משום ששניהם עוסקים ברפואה, כך לא נכון שנתייחס לכל מי שרכש מקצוע כלשהו ממקצועות התכנון כאילו הוכשר לבצע כל פעולה הקשורה בתכנון. לכל בעל מקצוע יש את התפקידים והפרויקטים המתאימים לו ואין צורך ל"רעות בשדות זרים".

המטרה שלנו כאדריכלים היא לתכנן סביבה איכותית, אסתטית ויעילה, שנותנת מענה למירב הצרכים של היישובים ושל התושבים החיים בהם, תוך שמירה על ערכים כגון: שמירה על הטבע, ייעול השימוש בקרקע, שימור תרבותי, קהילתיות ועוד. לכך הוכשרנו במסלול לימודים מפרך ובהתמחות מעשית ארוכה. את הידע והמיומנויות שרכשנו במסלול שאורך שמונה שנים לא ניתן "לדחוס" ללימודים שאורכים שנתיים. לכן, יש תחומים ופרויקטים שלא נכון ולא אחראי לבצע על ידי בעלי מקצועות אחרים מתחום התכנון.

לבעלי המקצועות השונים בתחומי התכנון, אשר לא הוכשרו במסלול הארוך שעברו אדריכלים ומהנדסים, הדרך פתוחה להרחיב את לימודיהם והכשרתם, כך שיעמדו בתנאי הסף של תכנון ואישור פרויקטים מורכבים, שלא נכללו בהכשרתם המקורית.

לאור האמור לעיל, בשם אדריכלי ישראל, אני מתנגדת בכל תוקף לניסיון לבטל את ההבדלים בין המקצועות השונים, ומבקשת בכל לשון של בקשה כי כבוד השר יפעיל את כוחו על מנת להבטיח שהתיקון המוצע בתקנות יאושר ויהפוך לנוהל מחייב.

אבקש לסיים את דבריי בהתייחסות לימים המורכבים בהם אנו מצויים כיום. התרשמתי כי השר, בניגוד לרושם שנוצר בציבור לגבי חלק גדול מחברי הממשלה, מחובר לציבור הרחב ורגיש לצרכיו. אזרחי ישראל זקוקים היום יותר מכל לנבחרי ציבור שיודעים להכריע באופן ענייני והגון, ללא שיקולים זרים וללא כניעה לגישות שטחיות ופופוליסטיות. אני מאמינה ומקווה שהחלטתך בנושא תתקבל ברוח זו.

בברכה ובתודה מראש,

אדרי ארנה אנגיל

יו"ר התאחדות האדריכלים ובוני הערים בישראל

העתק:

לשכת שר הפנים

שר המשפטים

חברי הוועד הארצי